

VEMW

Hét kenniscentrum en dé
belangenbehartiger voor zakelijke
energie- en watergebruikers.

Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Woerden : 5 december 2013

onze ref. : E13b27/HG-tr
doorkiesnr. : 0348 48 43 66
e-mail : hg@vemw.nl

Onderwerp : Rol duurzaamheid in energietoezicht, zaaknummer 13.0849.66

Geachte directie,

Het bestuur van de ACM (hierna "ACM") heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een schriftelijke zienswijze te geven op het door de ACM gepubliceerde consultatiedocument Duurzaamheid in energietoezicht (ACM-zaaknummer 13.0849.66) en het daarmee samenhangende ACM Position Paper Mededinging en Duurzaamheid. Van de geboden gelegenheid tot het geven van een zienswijze maakt VEMW graag gebruik.

Algemene uitgangspunten VEMW

Uiteraard is VEMW van mening dat innovatie en het ontwikkelen van nieuwe duurzame technologieën een belangrijke pijler moet zijn in de energietransitie. De goedkoopste vormen van duurzame energie moeten als eerste ingezet worden en technieken moeten met elkaar concurreren om de beschikbare subsidiegelden. Op die manier ontwikkelen reeds bestaande technologieën zich verder. Dat is in de zogenaamde SDE+ regeling door de regering en het parlement verankerd.

Duurzaamheid moet aan de markt gelaten worden: de transitie naar een duurzame economie moet worden overgelaten aan de markt en niet onderhevig zijn aan overheidsingrijpen.

Opschaling en investeringen door beleggers / investeerders moeten uit een business case van een producent komen en niet vermengd worden met netbeheerdersrollen, -taken, -verantwoordelijkheden en –investeringen.

Kostentransparantie is een van de drie pijlers van de visie van VEMW op duurzaamheid. VEMW streeft naar de laagst mogelijke maatschappelijke kosten voor de samenleving. Dat kan alleen bereikt worden als alle kosten inzichtelijk zijn. Dit betekent dat onder andere de kosten voor het aansluiten van duurzame opwekkingscapaciteit, de noodzakelijke investeringen voor back-up vermogen en de verhoging van de flexibiliteit van het elektriciteitsnet inzichtelijk moeten worden gemaakt

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

Houttuinlaan 12
3447 GM WOERDEN

Telefoon 0348 48 43 50
E-mail desk@vemw.nl
Internet www.vemw.nl

ABN-AMRO Bank 55 14 08 340
KvK Utrecht 30 14 70 22

Beantwoording consultatievragen ACM

Vraag 1: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u het eens bent met de door ACM gehanteerde reikwijdte van het begrip duurzaamheid in de context van haar sectorspecifieke toezicht op basis van de Elektriciteits- en Gaswet?

Uitgangspunten van de Europese regulering zijn energiebesparing, emissiereductie en hernieuwbare energie. In het consultatiedocument wordt energiebesparing genoemd en vervolgens 'klimaatneutrale elektriciteit'. Deze term dekt niet geheel 'emissiereductie' en 'hernieuwbare energie'.

Vraag 1 gaat in op de Elektriciteits- en Gaswet. Er ontbreekt een vraag (nul) die betrekking zou moeten hebben op de Mededinging. In dat kader heeft VEMW moeite met de opstelling van de ACM 'daarbij maximale ruimte' te willen bieden voor duurzaamheidsinitiatieven, alsmede afwegingen te willen maken tussen economie en duurzaamheid: dat is niet de rol van de ACM als het gaat om regulering en mededinging. VEMW onderschrijft wel de opmerking van de ACM dat voor het energietoezicht meer duidelijkheid wenselijk is over de ruimte die de wetgeving biedt om duurzaamheidsinitiatieven te faciliteren.

Vraag 2: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u het wenselijk acht dat de wetgever voor het werk van ACM een specifieke taak formuleert op het gebied van duurzaamheidsaspecten van de energievoorziening? Indien u dit wenselijk acht, hoe zou die specifieke taak volgens u dan moeten worden vormgegeven?

De regering en het parlement zijn primair verantwoordelijk voor het energiebeleid. Daarbij is er voor gekozen dat de beleidsmaker invulling geeft aan het beleid ten aanzien van **voorzieningszekerheid en duurzaamheid**. De **betaalbaarheid** (doelmatigheid) is een taak die gedelegeerd is aan de toezichthouder, de ACM. In dat licht dient de ACM toezicht te houden op het duurzaamheidsbeleid zoals verankerd in wet- en regelgeving en te toetsen of en in welke mate de uitvoering van dat beleid doelmatig geschiedt.

Zoals in het consultatiedocument gesteld zou de energietransitie Nederlandse energiebedrijven en instellingen in staat moeten stellen uit te groeien tot een topsector van de economie. Dat is een beleidszaak vanuit economisch perspectief. De rol van de netbeheerder is hierbij vanuit wettelijke taken te faciliteren, bijvoorbeeld door het wegnemen van belemmeringen zoals transportbeperkingen, e.d. De rol van de toezichthouder is te toetsen of en in hoeverre de netbeheerder de taak rechtmatig en doeltreffend invult, en dat op een doelmatige manier doet. In dat licht heeft VEMW moeite met formuleringen in het consultatiedocument zoals 'de bevoegdheid tot het vaststellen van Methodebesluiten kent een ruime beoordelingsvrijheid' en 'dit betekent dat meerdere rechtmatige benaderingen, ook met betrekking tot duurzaamheid mogelijk zijn' (paragraaf 2.2.3), als ook 'er bestaat derhalve ruimte ... duurzaamheidsaspecten in de belangenafweging mee te nemen' (paragraaf 2.2.5). Gekoppeld aan de eerder genoemde formuleringen 'daarbij maximale ruimte te willen bieden voor duurzaamheidsinitiatieven', alsmede 'afwegingen te willen maken tussen economie en duurzaamheid' (paragraaf 1) geeft de ACM hier niet de gewenste duidelijkheid, mede in het licht van de Europese regulering: vergroten van transparantie, voorkomen van kruissubsidiëring en non-discriminatie.

Vraag 3: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de uitgangspunten van ACM voor haar energietoezicht met betrekking tot duurzaamheid onderschrijft?

VEMW onderschrijft de opvatting van de ACM dat de huidige methode van tariefregulering van de netbeheerder geen belemmering vormt voor het van de grond komen van duurzame initiatieven. Daar waar ACM zich in het consultatiedocument afvraagt op welke (andere) wijzen zij optimaal en efficiënt kan bijdragen aan de energietransitie merkt VEMW op dat de ACM een onafhankelijke toezichthouder is die toetst en handhaaft. Dat verdraagt zich niet met het leveren van een bijdrage als zijnde een partij in de energiesector. VEMW heeft grote moeite met het invullen of opvullen van 'grotendeels open normen in de energiewetgeving' (paragraaf 3.1). Als

die normen zo open zijn, dan dienen ze door de regering en het parlement ingevuld te worden. VEMW onderschrijft de drie genoemde verantwoordelijkheden onder uitgangspunt 1, alsmede de uitgangspunten 2 en 3.

Vraag 4: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot tariefregulering van de netbeheerder in relatie tot duurzaamheid onderschrijft?

Vraag 5: Bent u van mening dat ACM op dit moment voldoende ruimte heeft en daar ook gebruik van maakt om duurzaamheidsaspecten mee te nemen bij de vaststelling van tariefstructuren en voorwaarden? Zo nee, welke wijzigingen in de tariefstructuren en/of voorwaarden zijn volgens u wenselijk en mogelijk?

VEMW onderschrijft de visie van ACM zoals verwoord onder thema 1 (tariefregulering van de netbeheerder). Op het punt van de kostenverdeling voor de elektriciteitsvoorziening (netten) pleit VEMW voor een systeem van kostengeoriënteerde tarieven, waarbij niet alleen de onttrekkers maar ook de invoeders betalen zodat de prikkels op de juiste plek in het systeem worden gelegd. Voor de gasnetten kennen we zo'n systeem al met een verdeling van de kosten over entries en exits. VEMW denkt dat hiervoor de Wet aangepast moet worden.

Vraag 6: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot het toezicht op de rol en taken van de netbeheerder in relatie tot duurzaamheid onderschrijft?

Vraag 7: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre en op welke wijze ACM volgens u een rol zou moeten spelen in de relatie tussen netbeheerder en marktpartijen, specifiek met betrekking tot de invulling van de wettelijke taken op het gebied van duurzaamheid door de netbeheerder?

VEMW vindt ten principale dat er een duidelijk onderscheid moet zijn tussen wettelijke rollen en taken van netbeheerders en alle andere mogelijke initiatieven en activiteiten die zij of hun moederbedrijf of aandeelhouder(s) zouden willen ontplooien. Ter vergelijking de huidige problematiek van staatsbanken (ABN, SNS) die actief zijn op een open markt. De netbeheerders moeten bottlenecks in het netbeheer, die marktwerking inclusief duurzame initiatieven en activiteiten tegenhouden, op een doeltreffende en doelmatige manier wegnemen. De toezichthouder ziet hierop toe en handhaaft waar nodig.

Vraag 8: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van de ACM met betrekking tot het toezicht op investeringen en/of uitbreidingsplannen van de netbeheerder in relatie tot duurzaamheid onderschrijft?

Het is niet aan de toezichthouder om te sturen door middel van subsidies, belastingmaatregelen, e.d. VEMW deelt het uitgangspunt van de laagst maatschappelijke kosten, maar het is aan de regering en het parlement om daar invulling aan te geven.

Vraag 9: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot het toezicht op leveranciers in relatie tot duurzaamheid onderschrijft?

-

Vraag 10: Kunt u gemotiveerd aangeven in hoeverre u de visie van ACM met betrekking tot het toezicht op (lokale) experimenten met betrekking tot duurzaamheid onderschrijft?

VEMW vraagt zich af of de coöperatie die 'zowel producent als netbeheerder en leverancier' kan zijn zich verdraagt met de Europese regulering. Volgens de Nederlandse wetgeving kennen zowel de elektriciteits- als de gasmarkt een structuur waarbij de netbeheerder een monopolist is binnen een aangewezen gebied en de producent en de leverancier marktpartijen die concurreren. De in het consultatiedocument opgenomen casus 'Lokale energieleveranciers' lijkt dan ook niet in het belang van de consument te zijn.

Vraag 11: Bieden de vijf door ACM beschreven thema's volgens u een volledig overzicht van de rol van duurzaamheid in het sectorspecifieke energietoezicht? Zo nee, kunt u zo concreet mogelijk beschrijven welke thema's u mist?

VEMW kan op dit moment geen aanvullingen aandragen.

Wij verzoeken u bij de verdere besluitvorming in deze zaak rekening te houden met onze opmerkingen. Vanzelfsprekend zijn wij beschikbaar voor het verschaffen van een nadere (mondelijke) toelichting. Graag ontvangt VEMW van de ACM een ontvangstbevestiging van deze brief.

Deze brief bevat geen vertrouwelijke gegevens. Tegen openbaarmaking van deze brief bestaan van de zijde van VEMW dan ook geen bezwaren.

Graag verneemt VEMW van u omtrent het verdere verloop van de procedure.

Hoogachtend,

w.g.

dr. H. Grünfeld,
Algemeen directeur